

«Затверджую»
проректор з наукової роботи
Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова
Г. М. Горбін
"21" 01 2021 року

ВИСНОВОК

засідання структурного підрозділу
кафедри освіти дорослих
Навчально-наукового інституту неперервної освіти
факультету менеджменту освіти і науки
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова,
призначеного рішенням засідання вченої ради
НПУ імені М.П. Драгоманова
від 24 грудня 2020 р. (Витяг з протоколу № 6),
для проведення попередньої експертизи дисертації
Лі Хан на тему:

“Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва”

на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Гузій Н.В.

1. ПРИСУТНІ: Викладачі: завідувач кафедри д. пед. н., проф. Слабко В.М. (головуючий на засіданні кафедри), д.пед.н., проф.Гуральник Н.П., д.пед.н., д.пед.н., проф. Рідей Н.М, д.пед.н., проф.Шевнюк О.Л., к. фіз-мат. наук, доц. Зазимко Н.В., к. політ. н. Луценко А.В., к. пед. н. доц. Марченко Н.В.; к.пед.н., доц. Дмитренко Т.В.; к. пед. н., доц. Кашина Г.С.; завідувач лабораторії Степанюк О.О.

2. СЛУХАЛИ: Висновок рецензентів доктора педагогічних наук, професора Шевнюк Олени Леонідівни, доктора педагогічних наук, професора Гуральник Наталії Павлівни про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лі Хан на тему: “Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва”, призначених рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 24 грудня 2020 р. (Витяг з

протоколу № 6) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Науковий керівник – д. пед. н., проф. Гузій Н.В.

Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова (протокол № 7 від 23 лютого 2017 року). Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі педагогічної творчості Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

2.1. Дисертант Лі Хан

Повідомила про основний зміст, концептуальні положення та наукові результати дисертаційного дослідження.

Актуальність дослідження зумовлена сучасними соціально-економічними, науково-технічними та культурними трансформаціями, що відбуваються у світовому та вітчизняному освітньому просторі, вимагають кардинальних перетворень у системі професійно-педагогічної освіти, спрямованих на формування нової генерації педагогів – вільних, цілеспрямованих, креативних, висококультурних, здатних самостійно та обґрунтовано визначати цілі педагогічної діяльності, свідомо обирати її дієві форми та методи, брати на себе відповідальність за педагогічні результати та наслідки, що загалом детермінується сформованістю їх активної педагогічної позиції як повноцінного суб'єкта професійної діяльності. Вирішення цих завдань належить до пріоритетів світової та вітчизняної освітньої політики, що знайшло відображення у ряді документів концептуально-доктринального значення – законах України «Про освіту» (1991), «Про вищу освіту» (2014), Національній доктрині розвитку освіти (2002), Національній стратегії розвитку освіти України на період до 2021 року (2012), Концепції гуманітарного розвитку України на період до 2020 року (2012), Концепції загальної мистецької освіти (2003), Концепції художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах (2004), Концепції загальної середньої освіти (12-річна школа) (2001) та ін. У них окреслено стратегічні завдання підготовки освітянських кадрів, акцентовано увагу на необхідності її належної якості. Це безпосередньо стосується і мистецько-педагогічних кадрів, від професійної позиції яких залежить успішність особистісного, творчо-естетичного розвитку учнівської молоді, сформованість її свідомості та ціннісних орієнтирів.

Для реалізації фундаментального гуманітарного призначення викладання мистецьких дисциплін у системі шкільної та позашкільної освіти учитель образотворчого мистецтва повинен мати сформовану професійно-педагогічну позицію творчої спрямованості як складний ціннісно-мотиваційний комплекс педагогічних ідеалів, поглядів, ставлень, переконань, ціннісних орієнтацій, що

має забезпечити широкий розвивально-виховний особистісний контекст залучення дітей до художньо-естетичних цінностей загалом та образотворчого мистецтва зокрема, долаючи вузькофаховий предметоцентризм мистецької освіти.

Мета дисертаційного дослідження полягає у науково-теоретичному обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці методичних основ формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Об'єктом дисертаційного дослідження виступає процес професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва у ЗВО.

Предметом дослідження є методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійно-педагогічної підготовки у ЗВО.

Методи дослідження. Для розв'язання завдань наукового дослідження та досягнення його мети застосовувалися комплекс *теоретичних* (аналіз філософської, соціологічної, психологічної та педагогічної літератури; синтез, порівняння, класифікація та узагальнення теоретичних та емпіричних даних; вивчення педагогічного досвіду в галузі вищої педагогічно-художньої освіти); *емпіричних* (анкетування, педагогічне спостереження, опитування, самооцінювання, діагностичні завдання, педагогічний експеримент - констатувальний та формувальний); *статистичних* (зокрема χ^2 - критерій) методів науково-педагогічних досліджень.

Основні наукові результати дисертаційної роботи:

1. Проаналізовано стан проблеми формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у теорії і практиці художньо-педагогічної освіти та доведено, що її розв'язання обумовлено сучасними пріоритетами розвитку освіти та шкільної практики, які потребують переорієнтації підготовки вчительських кадрів з вузько предметної спрямованості на широкий особистісний контекст професійної кваліфікації. Вчителі образотворчого мистецтва у своїй професійній діяльності, пов'язаній із використанням багатого естетико-виховного, розвивального потенціалу навчання учнівської молоді образотворчому мистецтву, постійно стикаються із необхідністю свідомого вибору змісту навчання і виховання, педагогічних технологій, засобів педагогічної взаємодії та способів педагогічних впливів, неможливого без сформованої творчої педагогічної позиції, яка створює аксіологічне підґрунтя розвитку професійно важливих якостей особистості студентів, визначає педагогічну доцільність їх професійних поглядів, ідеалів, переконань, обраних способів професійної самореалізації та надає їм чіткої спрямованості. Тому педагогічна організація процесу формування творчої педагогічної позиції майбутнього учителя образотворчого мистецтва вимагає наукового обґрунтування його методичних основ та експериментальної перевірки їх ефективності.

2. На підставі розглянутих у дослідженні науково-теоретичних підходів до розуміння сутності творчої педагогічної позиції як фундаментальної наукової категорії та структурної організації її змісту, виявленого значення цього професійного утворення для успішної педагогічної діяльності вчителя

образотворчого мистецтва та обґрунтування необхідності його формування у студентів ЗВО художньо-педагогічного профілю у процесі професійно-педагогічної підготовки нами було сформульовано визначення поняття «творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва». Воно потрактовується у проведеному дослідженні як складне інтегративне динамічне особистісно-професійне новоутворення майбутнього вчителя образотворчого мистецтва аксіологічного характеру, що зумовлює успішність професіоналізації його особистості, сприяє набуттю актуальних художньо-педагогічних компетенцій, забезпечує ефективність навчально-творчої діяльності студента та відображає його сформовану систему творчих ставлень до художньо-педагогічних явищ, до учнів, до себе та інших суб'єктів педагогічного процесу в єдності ціннісно-мотиваційних, змістово-когнітивних, творчо-операційних, особистісно-рефлексивних аспектів.

Складність та поліаспектність змісту творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва зумовила визначення багатокомпонентної структури досліджуваного феномена, у якій виокремлено ціннісно-мотиваційний, змістовно-когнітивний, творчо-операційний, особистісно-рефлексивний компоненти. Ціннісно-мотиваційний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва відображає сформовану у студента систему його професійно-педагогічних цінностей і ціннісних орієнтацій у поєднанні з виробленим мотиваційним комплексом оволодіння педагогічною діяльністю. Змістовно-когнітивний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва охоплює комплекс психолого-педагогічних, дидактико-технологічних і методичних знань, що детермінують творчу педагогічну позицію студента, на основі яких відбувається функціонування мисленнєвої сфери майбутніх учителів образотворчого мистецтва у поєднанні художньо-образного, педагогічного, творчого видів професійного мислення майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Творчо-операційний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва наповнюється набутим комплексом професійно-педагогічних умінь та проявами різноманітних видів творчої активності студентів. Особистісно-рефлексивний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва засвідчує стан особистісно-творчого розвитку студента та його здатності до професійної рефлексії педагогічних явищ й саморефлексії власних педагогічних дій, професійних досягнень, домагань тощо.

Виділені у дослідженні компоненти ґрунтуються на засадах взаємозалежності і взаємодії, утворюють складну цілісну систему, що представлена єдністю елементів і зв'язків між ними.

3. У дисертації розроблено критеріально-рівневу діагностичну базу вивчення стану сформованості творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Комплекс покомпонентних критеріїв сформованості творчої педагогічної позиції у студентів-художників та їх показників обирався відповідною до визначеної у дослідженні сутності, змісту і структури цього професійного новоутворення особистості.

Ціннісно-мотиваційний критерій творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва відображає міру соціально-професійної значущості домінуючих педагогічних цінностей, ціннісних орієнтацій та настанов студентів й розвиненості мотиваційного комплексу їх навчально-професійної діяльності студентів, а показниками його сформованості виступили: особистісна сприйнятливність системи педагогічних цінностей, ціннісних орієнтацій та настанов щодо художньо-педагогічної діяльності; вмотивованість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до здійснення художньо-педагогічної діяльності.

Інформаційно-мисленнєвий критерій творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва характеризує ступень ґрунтовності й системності професійних знань студентів щодо сутності, змісту та структури творчої педагогічної позиції, що психологічно забезпечується їх інтелектуально-професійною розвиненістю. Показниками його сформованості виступають: поінформованість студентів щодо сутності, особливостей, змісту, складників творчої педагогічної позиції, а також форм, методів та засобів її формування; розвиненість художньо-образного, педагогічного та творчого видів мислення.

Практико-суб'єктний критерій творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва розкриває стан практичної підготовленості та творчої самостійності студентів, показниками чого виступають: художньо-педагогічна вправність (умілість) студентів до здійснення різних видів творчої художньо-педагогічної діяльності; наявність виявів у студентів творчої активності.

Індивідуально-оцінний критерій творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва демонструє міру сформованості творчих якостей особистості студентів, їх творчого потенціалу та рефлексивних можливостей. Показниками сформованості даного критерію виступають: розвиненість творчих особистісних якостей та творчого потенціалу студентів; їх здатність до педагогічної рефлексії.

На основі розроблених та науково обґрунтованих критеріїв й показників досліджуваного феномену залежно від міри, ступеня, характеру їх прояву було визначено рівні сформованості творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва – креативний (високий), оптимальний (достатній), адаптивний (середній), репродуктивний (недостатній).

За результатами констатувального експерименту виявлено загалом незадовільний стан сформованості творчої педагогічної позиції студентів, оскільки в них значно переважає середній, адаптивний рівень (43,9 %), високі значення має недостатній, репродуктивний рівень (18,2 %), тоді як високий, креативний та достатній, оптимальний рівень сформованості у студентів творчої педагогічної позиції було діагностовано лише у незначній кількості студентів – 12,8 % та 25,1 % відповідно.

4. У дослідженні розроблено та теоретично обґрунтовано методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, які представлено як систему науково-педагогічного забезпечення означеного процесу, побудовану на обраних науково-педагогічних підходах, визначених педагогічних принципах і виокремлених педагогічних умовах та зреалізовано як практико зорієнтовану організаційно-методичну модель

експериментального характеру, що складається з цільового, методологічного, змістово-процесуального та оцінно-результативного блоків-компонентів.

Серед науково-педагогічних підходів до дослідження проблеми формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва було виділено особистісно-діяльнісний, аксіологічний, компетентнісний та креативний методологічні стратегії, реалізація яких базувалася на визначених у дослідженні базових педагогічних принципах: рефлексивності; гуманізації; систематичності та послідовності; свідомості, активності, самодіяльності; індивідуалізації.

Науково-педагогічні підходи, сформульовані педагогічні принципи дали змогу окреслити сукупність педагогічних умов, що забезпечуватимуть ефективність формування творчої педагогічної позиції майбутніх педагогів-художників: 1) вироблення ціннісно-сміслового ставлення до творчої педагогічної позиції як чинника здійснення ефективної професійної діяльності; 2) створення творчого освітнього середовища; 3) стимулювання творчої активності та ініціативності шляхом залучення до різних видів навчально-творчої діяльності; 4) активізація рефлексії та саморефлексії власної творчої педагогічної позиції.

Реалізація організаційно-методичної моделі відбувалася протягом чотирьох етапів: мотиваційно-орієнтаційного, когнітивно-змістового, креативно-діяльнісного, особистісно-рефлексивного. Процес поетапного формування творчої педагогічної позиції майбутніх педагогів-бакалаврів з образотворчого мистецтва передбачав комплекс цілеспрямованих взаємопов'язаних послідовних експериментальних педагогічних дій, які скеровували студентів на формування структурних компонентів творчої педагогічної позиції.

Імперативним елементом й організаційною основою дослідно-експериментальної роботи на усіх етапах формування творчої педагогічної позиції виступив навчальний курс «Педагогічна творчість». Основними формами організації навчання стали лекційні, семінарські та лабораторні заняття з урахуванням технології проблемного та діалогічного навчання, інтерактивної технології; методу проєктів, портфолію, фасилітованої дискусії, «дерева» рішень, ажурної пилка, методу розв'язання педагогічних задач та ситуацій, методу аналізу ситуацій, методу мозкового штурму, кейс-методу, методу ситуативного моделювання; рольових, ділових та творчих ігор, які добирались відповідно до поставлених на кожному етапі завдань.

У ході формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва було використано можливості позааудиторної роботи, а саме педагогічний клуб «Моя творча педагогічна позиція», у процесі діяльності якого особлива увага приділялася використанню активних групових методів та прийомів (сторітеллінг, імітаційно-ігрове моделювання, педагогічний кінозал, дискусія, дидактичні та рольові ігри тощо).

5. Здійснена експериментальна перевірка ефективності розроблених методичних основ формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійно-педагогічної підготовки засвідчила значну динаміку усіх показників її сформованості. В експериментальній групі зросла кількість респондентів з креативним (на 13,7%) та оптимальним (на 16,9%) рівнями сформованості творчої педагогічної позиції й,

відповідно, зменшилась кількість студентів з адаптивним (на 22,0%) та репродуктивним (на 8,6%) рівнями, що дозволяє стверджувати про виявлену ефективність розроблених методичних основ формування творчої педагогічної позиції студентів-художників.

2.2. Запитання до дисертанта Лі Хан та відповіді на них.

1.Д.пед.н., проф.Слабко В.М.

У Вашій доповіді було зазначено, що у структурі дефініції «творча педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва» Ви виокремили компоненти, які розкривають її змістові характеристики. Які саме це компоненти? Назвіть їх будь-ласка.

Лі Хан. Дякую за запитання

Складність та багатозначність змісту творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва визначає структуру досліджуваного поняття, до складу якої включено ціннісно-мотиваційний, змістовно-когнітивний, творчо-операційний, особистісно-рефлексивний компоненти. У підрозділі 1.2 детально розкрито їх зміст та специфічні особливості. Усі визначені компоненти є взаємозалежними та утворюють складну інтегративну цілісність центральної дефініції нашого дослідження - творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Так, ціннісно-мотиваційний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва зумовлює домінуючий вплив цінностей, ціннісних орієнтацій та педагогічних настанов на розвиток особистості студентів.

Змістовно-когнітивний компонент ґрунтується на положенні про вирішальну роль знань і когнітивних структур у протіканні психічних процесів і поведінки людини, що передбачає формування комплексу психолого-педагогічних, дидактико-технологічних і методичних знань, засвоєння та подальше використання яких невід'ємне від успішного функціонування мисленнєвої сфери студентів, сформованості у майбутніх учителів образотворчого мистецтва творчого, художньо-образного, педагогічного видів мислення.

Творчо-операційний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва базується на виявах творчої активності студентів як важливої атрибутивної характеристики їх творчої педагогічної позиції та сукупності набутих професійних умінь виконання творчих дій та операцій.

Особистісно-рефлексивний компонент характеризується специфікою здібностей, якостей та характеристик особистості студентів, які виступають атрибутами творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

2. Д.пед.н., проф.Рідей Н.М.

У мене виникло питання стосовно створеної Вами організаційно-методичної моделі формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, у якій ви виокремлюєте такі блоки: цільовий, методологічний, змістово-процесуальний та оцінно-результативний. Розкрийте, у чому полягає зміст методологічного блоку створеної Вами моделі ?

Лі Хан. Дякую за запитання.

У розробленій організаційно-методичній моделі формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва кожний з її блоків-компонентів має специфічне значення і зміст. Методологічний блок моделі характеризує її фундаментальні засади та включає виокремлені у роботі науково-педагогічні підходи; базові педагогічні принципи; комплекс наскрізних педагогічних умов. До науково-педагогічних підходів, які складають фундаментальне підґрунтя формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, віднесено: особистісно-діяльнісний, компетентнісний, аксіологічний та креативний підходи. Їх реалізація базується на дотриманні базових педагогічних принципів: рефлексивності; гуманізації; систематичності та послідовності; свідомості, активності, самодіяльності; індивідуалізації, які можуть виступати фундаментальною основою ефективного формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Виокремлені науково-педагогічні підходи, сформульовані педагогічні принципи доповнюються у методологічному блоці сукупністю педагогічних умов, необхідних і достатніх, на нашу думку, для успішного формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва: 1) вироблення ціннісно-сміслового ставлення до творчої педагогічної позиції як чинника здійснення ефективної професійної діяльності; 2) створення творчого освітнього середовища; 3) стимулювання творчої активності та ініціативності шляхом залучення до різних видів навчально-творчої діяльності; 4) активізація рефлексії та саморефлексії власної творчої педагогічної позиції.

Зміст усіх зазначених складових методологічного блоку детально розкрито у тексті підрозділу 2.1.

3.К.фіз.-мат.наук. доц.. Зазимко Н.М.

Розкрийте будь-ласка, сутність педагогічної умови, що полягає у створенні творчого освітнього середовища.

Лі Хан. Дякую за запитання.

Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, на нашу думку, неможливо поза створенням відповідно організованого творчого освітнього середовища, яке ми розглядаємо у роботі як систему органічно поєднаних творчих педагогічних чинників, що забезпечують створення творчої атмосфери навчально-виховного процесу, стимулюють творчу активність та потреби студентів у творчій навчально-

професійній діяльності.

Забезпечення зазначеної педагогічної умови – створення творчого освітнього середовища з метою впливу на особистість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва – має сприяти формуванню ціннісного ставлення студентів до творчої професійної діяльності, актуалізації їх творчого потенціалу, розвитку творчих можливостей та творчого мислення, забезпечення творчої активності та потреби у творчій освітній діяльності.

4.К.пед.н.,доц. Марченко Н.В.

Чому саме навчальна дисципліна «Педагогічна творчість» стала організаційною основою дослідно-експериментальної роботи з формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва?

Лі Хан. Дякую за запитання.

Обрання імперативним елементом й організаційною основою дослідно-експериментальної роботи на усіх етапах формування творчої педагогічної позиції навчального курсу «Педагогічна творчість» зумовлено тим, що відповідно до стратегічної мети та провідних завдань курсу студенти опановують сучасні наукові знання про творчу особистість учителя та його творчу педагогічну діяльність, набувають різноманітних творчих педагогічних умінь. Це, за нашим переконанням, слугує ґрунтовною науково-теоретичною та практичною базою для формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

5.К.п.н.,доц.Кашина Г.С.

Назвіть, будь-ласка, основні експериментальні форми, методи, прийоми, які Ви використовували на третьому, креативно-діяльнісному етапі педагогічного експерименту ? Чому Ви обрали саме їх?

Лі Хан. Дякую за запитання.

Креативно-діяльнісний етап формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва був спрямований на набуття досвіду й практичної готовності майбутніх учителів образотворчого мистецтва до здійснення творчої педагогічної діяльності, практичне втілення засвоєних на попередньому етапі комплексних знань й усвідомлення творчої позиції через стимулювання творчої активності, розвиток творчих особистісних якостей, творчого потенціалу, прагнення до самостійності та творчої індивідуальності. Це було враховано при виборі найдієвіших, на нашу думку, форм, методів та прийомів експериментальної роботи.

Основною формою організації навчання виступили лабораторні заняття, а найбільш ефективними методами виявилися: метод аналізу конкретної ситуації або кейс-стаді; інтерактивний метод «Дерево рішень»; дидактична гра «Професіограма вчителя образотворчого мистецтва»; метод педагогічної інтерпретації картин; інтерактивні прийоми та вправи «Педагогічний тезаурус», «Асоціація», «Дидактична казка», «Рекламна кампанія», «Віртуальна екскурсія»

тощо.

Методи аналізу конкретної ситуації або кейс-стаді стимулювали інтерес, активність та ініціативність у вирішенні представлених ситуацій, сприяли формуванню у студентів готовності генерувати власні ідеї, імпровізувати та нестандартно розв'язувати художньо-педагогічні завдання, творчо ставитись до педагогічних рішень.

Інтерактивні методи «Дерево рішень», «Педагогічна інтерпретація картин», дидактична гра «Професіограма вчителя образотворчого мистецтва» допомагали відпрацюванню професійних умінь, розвитку творчих особистісних та професійно значущих якостей, творчого потенціалу та творчої індивідуальності, формуванню умінь та навичок педагогічної рефлексії.

Метод педагогічної інтерпретації картин, на основі якого у студентів формується уявлення про творчу педагогічну позицію вчителя – героя художнього твору, про особистісні якості, які намагався передати художник у своєму творі, сприяв формуванню професійних умінь студентів глибше проникати в художній задум твору та педагогічно інтерпретувати його.

Метод спільної діяльності «Колаж» забезпечував створення для кожного учасника ситуації успіху та дозволяв виражати свої емоції і почуття, створював умови для формування позитивної установки на подальшу творчу діяльність, підвищував рівень творчого самовиявлення та свободи студентів, забезпечував сприятливий психологічний мікроклімат на заняттях, стимулював розвиток рефлексивних здібностей.

Інтерактивні прийоми та вправи «Педагогічний тезаурус», «Асоціація», «Дидактична казка», «Рекламна кампанія», «Віртуальна екскурсія» тощо сприяли розвитку оригінальності, креативності, нестандартності та гнучкості мислення, оскільки безпосередньо впливали на здатність майбутніх учителів образотворчого мистецтва до оригінальних педагогічних рішень, відходу від шаблонів й стереотипів, педагогічної імпровізації та створення інноваційних педагогічних продуктів.

Головуючий: Чи є ще запитання до здобувача? (Немає). Дякуємо за відповіді.

3. ВИСТУПИЛИ:

Науковий керівник – д. пед. н., професор Гузій Н.В.

Дисертація Лі Хан присвячена вирішенню актуальної проблеми педагогічної науки і практики - формуванню творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва як складного професійно-особистісного утворення креативно-аксіологічного характеру, що зумовлює його ставлення до дітей, до професії, до себе і детермінує творчу спрямованість педагогічних настанов, поглядів, переконань тощо.

Згідно висунутої мети та поставлених завдань Лі Хан проаналізовано солідний пласт наукових джерел та виявлено сутність творчої педагогічної позиції

майбутнього вчителя образотворчого мистецтва; теоретично обґрунтовано компонентний склад досліджуваної дефініції; розроблено систему критеріїв, показників та рівнів її сформованості у студентів ЗВО.

У роботі розроблено та обґрунтовано методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, котрі представлено як систему науково-педагогічного забезпечення означеного процесу, побудовану на обраних науково-педагогічних підходах, визначених педагогічних принципах і виокремлених педагогічних умовах, що зреалізовано як практико зорієнтовану організаційно-методичну модель, до складу якої включено цільовий, методологічний, змістово-процесуальний та оцінно-результативний блоки-компоненти.

За допомогою розробленої діагностичної бази доведено ефективність запропонованих методичних основ формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва шляхом їх поетапного впровадження, що передбачало комплекс цілеспрямованих взаємопов'язаних послідовних експериментальних педагогічних дій, які скеровували студентів на формування структурних компонентів творчої педагогічної позиції та забезпечували динаміку підвищення рівнів сформованості досліджуваного феномену майбутніх педагогів-бакалаврів з образотворчого мистецтва.

Отримані Лі Хан наукові результати мають наукову новизну та теоретичну значущість, а саме: вперше було здійснено комплексний аналіз проблеми формування творчої педагогічної позиції учителів образотворчого мистецтва, розроблено методичні основи педагогічної організації цього процесу та експериментально перевірено їх ефективність, а також обґрунтовано структурну організацію досліджуваного феномена та розроблено систему критеріально-рівневу базу вивчення стану його сформованості у студентів; уточнено визначення центральної дефініції дослідження й удосконалено методичне забезпечення її формування.

Не менш важливе і практичне значення роботи, яке полягає у впровадженні отриманих результатів у практику роботи вищої педагогічної школи мистецького профілю, що може бути використано для організації навчального процесу з педагогічних та фахових дисциплін.

Основні результати теоретичних досліджень здобувача висвітлено у 12 наукових публікаціях, серед яких публікація в іноземному періодичному науковому фаховому виданні, 4 публікації – в українських фахових виданнях, а також 7 публікацій – у збірниках матеріалів Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій.

Виконане Лі Хан дисертаційне дослідження “Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва” є самостійною, завершеною оригінальною науковою працею, що відповідає вимогам п.9-18 “Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою КМ України від 6 березня 2019р. № 167” та може бути рекомендовано для подальшого розгляду у спеціалізованій вченій раді.

Висновок

рецензентів: доктора педагогічних наук, професора Гуральник Наталії Павлівни; доктора педагогічних наук, професора Шевнюк Олени Леонідівни про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лі Хан на тему: «Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва», призначених рішенням вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 24 грудня 2020 р. (Витяг з протоколу № 6) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Дисертацію присвячено теоретико-експериментальному дослідженню проблеми формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

У дисертації застосовано міждисциплінарний підхід до розкриття сутності творчої педагогічної позиції майбутнього учителя образотворчого мистецтва, визначення її структурного складу, розроблено систему критеріїв сформованості досліджуваного феномена, виокремлено педагогічні умови та принципи його організаційно-дидактичного забезпечення у закладах вищої освіти, доведено ефективність отриманих результатів.

Актуальність теми дисертації зумовлена тим, що проблема формування творчої педагогічної позиції професіонала вивчена недостатньо, зокрема, бракує цілісних системних досліджень цього феномена. Разом із тим сучасна ситуація на мобільному ринку праці ставить високі вимоги саме до творчого саморозвитку майбутнього фахівця та системи його професійних переконань і цінностей, його готовності брати відповідальність за педагогічні рішення та результати своєї праці. Особливого значення творча педагогічна позиція набуває в контексті діяльності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, спрямованого на залучення учнів до світової мистецької спадщини, формування у них художньо-образного мислення та емоційно-ціннісного ставлення до дійсності та людини. Виявлений недостатній рівень теоретичної та методичної розробленості обраної проблеми, сформульовані суперечності зумовили потребу винайдення складових методичних основ для ефективного формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Тому теоретико-експериментальне дослідження проблеми формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва є значущим та актуальним.

Метою дослідження є науково-теоретичне обґрунтування, розробка та експериментальна перевірка методичних основ формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, що досягається завдяки доцільно обраній методологічній позиції автора.

Ефективність досягнення зазначеної **мети дослідження** передбачає визначення та розв'язання низки **завдань**. Дисертанткою критично

проаналізовано основні підходи до розв'язання проблеми формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у теорії загальної педагогіки та художньо-педагогічної освіти, виявлено її значення для вирішення актуальних завдань вдосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителів мистецької галузі на практиці; розкрито сутність, зміст і структуру творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва; розроблено критерії, показники та схарактеризовано рівні сформованості творчої педагогічної позиції у студентів-художників; розроблено та теоретично обґрунтовано методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва та експериментально перевірено їх ефективність.

Об'єктом дослідження обрано процес професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва у ЗВО, що усвідомлюється дисертанткою у контексті загальнопедагогічних проблем та цілей. **Предметом дослідження** є теоретико-методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійно-педагогічної підготовки у ЗВО. Відмітимо аргументовано представлене педагогічне спрямування процесу усвідомлення майбутніми фахівцями доцільності сформованості їх творчої педагогічної позиції.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що *вперше* було здійснено цілісний науковий аналіз проблеми творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва та представлено виявлені характеристики обраної категорії; *розроблено* методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійної підготовки та експериментально перевірено їх ефективність; *запропоновано й обґрунтовано* структурний склад творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва в єдності ціннісно-мотиваційного, змістово-когнітивного, творчо-операційного та особистісно-рефлексивного компонентів; *розроблено* систему критеріїв оцінки та їх показники й встановлено рівні сформованості досліджуваного феномена у студентів ЗВО;

уточнено сутність поняття «творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва» як інтегративного динамічного новоутворення аксіологічного характеру, що відображує систему творчих ставлень фахівців образотворчого профілю до художньо-педагогічних явищ; *удосконалено* педагогічне забезпечення формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійної підготовки та методи, форми і прийоми її формування; *подальшого розвитку* набули положення щодо шляхів вдосконалення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва у ЗВО, форми, методи й прийоми організації навчально-творчої діяльності студентів, а також засоби комплексної діагностики сформованості досліджуваної інтегральної характеристики майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Теоретичне значення дисертації полягає в обґрунтуванні компонентного складу творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва (ціннісно-мотиваційний, змістовно-когнітивний, творчо-операційний,

особистісно-рефлексивний); розроблені системи критеріїв оцінки сформованості творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва (ціннісно-мотиваційний, інформаційно-мисленнєвий, практико-суб'єктний, індивідуально-оцінний), показників та рівнів (креативний (високий), оптимальний (достатній), адаптивний (середній), репродуктивний (недостатній) сформованості досліджуваного феномена у студентів ЗВО.

Дисертанткою розроблено та обґрунтовано методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, котрі представлено як систему науково-педагогічного забезпечення означеного процесу, побудовану на обраних науково-педагогічних підходах (особистісно-діяльнісний, компетентнісний, аксіологічний та креативний), визначених педагогічних принципах (рефлексивності; гуманізації; систематичності та послідовності; свідомості, активності, самодіяльності; індивідуалізації) і виокремлених педагогічних умовах, яку зrealізовано як практико зорієнтовану організаційно-методичну модель, що складається з цільового, методологічного, змістово-процесуального та оцінно-результативного блоків.

Практичне значення одержаних результатів пов'язане з можливістю їхнього використання у подальших наукових дослідженнях, як засадничих в освітянських дискусіях, у діяльності органів державної влади, що працюють над реформуванням системи вітчизняної освіти. Також отримані результати можуть бути використані викладачами психолого-педагогічних дисциплін з метою вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін («Вступ до спеціальності», «Психологія» (розділ з педагогічної психології), «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Педагогічна творчість», «Педагогічна майстерність») зокрема, і в організації позааудиторних видів роботи зі студентами вищих мистецько-педагогічних закладів освіти, проектуванні їхньої самостійної та самоосвітньої діяльності.

Основні положення та результати дослідження отримані дисертантом самостійно. Текст дисертації науково витриманий та зручний для сприйняття, відповідає всім діючим вимогам.

Результати дослідження повною мірою відображені у 12 наукових публікаціях, серед яких 1 публікація у міжнародному періодичному виданні, 4 публікації в українських фахових виданнях, а також 7 публікацій у збірниках матеріалів Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій. 1 з них – у співавторстві, особистий внесок дисертанта у якій полягає в авторському визначенні змісту та структурних складових творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Дисертація ЛІ ХАН «Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва» є цілісним завершеним дослідженням, що відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні кафедри д. пед. н., проф. Слабко В.М. підсумував, що обидва рецензенти були одностайні щодо позитивної оцінки виконаного Лі Хан дисертаційного дослідження, його відповідності “Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії”, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167.

4. УХВАЛИЛИ: Наукову доповідь Лі Хан, у якій висвітлено основні наукові результати дисертаційної роботи, взяти до уваги.

Прийняти наступні **ВИСНОВКИ** щодо дисертаційної роботи Лі Хан на тему: «Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва». Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (протокол № 7 від 23 лютого 2017 року).

4.1. Актуальність теми дисертації зумовлена тим, що сучасна ситуація на мобільному ринку праці ставить високі вимоги саме до творчого саморозвитку майбутнього фахівця та системи його професійних переконань і цінностей, його готовності брати відповідальність за педагогічні рішення та результати своєї праці. Особливого значення творча педагогічна позиція набуває в контексті діяльності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, спрямованого на залучення учнів до світової мистецької спадщини, формування у них художньо-образного мислення та емоційно-ціннісного ставлення до дійсності та людини. Виявлений недостатній рівень теоретичної та методичної розробленості обраної проблеми, сформульовані суперечності зумовили потребу винайдення теоретико-експериментальних шляхів її наукового розв’язання.

4.2. Об’єктом дисертаційного дослідження є процес професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва у ЗВО.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійно-педагогічної підготовки у ЗВО. Відмітимо аргументовано представлене педагогічне спрямування процесу усвідомлення майбутніми фахівцями доцільності сформованості їх творчої педагогічної позиції.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що *вперше* було здійснено цілісний науковий аналіз проблеми творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва та представлено виявлені характеристики обраної категорії; *розроблено* методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійної підготовки *та експериментально* перевірено їх ефективність; *запропоновано й обґрунтовано* структурний склад творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва в єдності ціннісно-мотиваційного, змістово-когнітивного, творчо-операційного та особистісно-рефлексивного компонентів; *розроблено* систему критеріїв оцінки та їх показники й встановлено рівні сформованості досліджуваного феномена у студентів ЗВО;

уточнено сутність поняття «творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва» як інтегративного динамічного новоутворення аксіологічного характеру, що відображує систему творчих ставлень фахівців образотворчого профілю до художньо-педагогічних явищ; *удосконалено* педагогічне забезпечення формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва у процесі професійної підготовки та методи, форми і прийоми її формування; *подальшого розвитку* набули положення щодо шляхів вдосконалення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва у ЗВО, форми, методи й прийоми організації навчально-творчої діяльності студентів, а також засоби комплексної діагностики сформованості досліджуваної інтегральної характеристики майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Теоретичне значення дисертації полягає в обґрунтуванні компонентного складу творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва (ціннісно-мотиваційний, змістовно-когнітивний, творчо-операційний, особистісно-рефлексивний); розробленні системи критеріїв оцінки сформованості творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва (ціннісно-мотиваційний, інформаційно-мисленнєвий, практико-суб'єктний, індивідуально-оцінний), показників та рівнів (креативний (високий), оптимальний (достатній), адаптивний (середній), репродуктивний (недостатній) сформованості досліджуваного феномена у студентів ЗВО.

Дисертанткою розроблено та обґрунтовано методичні основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва, котрі представлено як систему науково-педагогічного забезпечення означеного процесу, побудовану на обраних науково-педагогічних підходах (особистісно-діяльнісний, компетентнісний, аксіологічний та креативний), визначених педагогічних принципах (рефлексивності; гуманізації; систематичності та послідовності; свідомості, активності, самодіяльності; індивідуалізації) і виокремлених педагогічних умовах, яку зrealізовано як практико зорієнтовану організаційно-методичну модель, що складається з цільового, методологічного, змістово-процесуального та оцінно-результативного блоків.

Практичне значення одержаних результатів пов'язане з можливістю їхнього використання у подальших наукових дослідженнях, як засадничих в освітянських дискусіях, у діяльності органів державної влади, що працюють над реформуванням системи вітчизняної освіти. Також отримані результати можуть бути використані викладачами психолого-педагогічних дисциплін з метою вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін («Вступ до спеціальності», «Психологія» (розділ з педагогічної психології), «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Педагогічна творчість», «Педагогічна майстерність») зокрема, і в організації позааудиторних видів роботи зі студентами вищих мистецько-педагогічних закладів освіти, проектуванні їхньої самостійної та самоосвітньої діяльності.

4.3. Дисертація Лі Хан є самостійною науковою роботою.

Опубліковані у фахових наукових виданнях праці достатньо повно відображають зміст дисертації.

Проблематику, теоретичні й практичні результати дисертаційного дослідження викладено в 12-ти публікаціях: з яких 4 надруковано у наукових фахових виданнях України, 1 – у іноземному періодичному виданні, а також матеріали 7 доповідей наукових конференцій. 1 з них – у співавторстві, особистий внесок дисертанта у якій полягає в авторському визначенні змісту та структурних складових творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

1. Лі Хан. Сутність і зміст творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя / Лі Хан // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – Сер.16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. – Вип. 29 (39). – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – С. 20-25.

2. Лі Хан. Характеристика структурної організації творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва / Лі Хан // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – Сер.16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. – Вип. 30 (40). – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. – С. 11-16.

3. Лі Хан. Методологічні підходи до формування творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва / Лі Хан // Витоки педагогічної майстерності: наук. журнал / Полтав. Нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Випуск 23. – Полтава, 2019.– С. 140-145.

4. Лі Хан. Діагностика сформованості творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Лі Хан // Теоретичні питання культури, освіти та виховання : зб.наук.праць / Заг. редакція – проф. Матвієнко О.В., укладач – канд. пед. наук, доц. Кудіна В.В. – Київ : Вид. центр КНЛУ. – № 1 (59), 2019. – С.20-26.

5. Li Hang. Conceptual and methodological model of shaping the prospective visual arts teacher's artistic pedagogical philosophy / Li Hang // Modern Science – Moderni veda. Praga. – Ceska republika, Nemoros. – 2019. – № 6. – P. 123-131.

6. Лі Хан. Творча педагогічна позиція вчителя образотворчого мистецтва у сучасній науковій проекції / Лі Хан // Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього : збірник матеріалів I Міжнар. наук.-практ.конф. (м. Київ, 30-31 березня 2017 р. / ред.колегія : В.П. Андрущенко, В.Г. Кремень, Н.Г. Ничкало ; укл. Н.В. Гузій. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – С. 165-168.

7. Лі Хан. До проблеми формування педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Лі Хан // Теоретичні та практичні аспекти управлінської діяльності у сфері культури і мистецтв : зб. матеріалів наук.-практ.конф. з міжнар. участю (м. Київ, 26 жовтня 2017 р.). – Київ : ІППООД НАПН України. – С. 30-32.

8. Лі Хан. Творча активність як важлива характеристика професійно-педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва / Лі Хан //

Педагогіка музичного мистецтва, художньої культури та хореографії у контексті інтернаціоналізації освіти: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Мелітополь, 8-10 листопада 2017 р.) / Відповід.редактор Н.А. Сегеда. – Мелітополь : ФОП Однорог Т.В. – С. 57-60.

9. Лі Хан. Критеріально-рівнева система сформованості творчої педагогічної позиції майбутніх учителів зображувального мистецтва / Лі Хан // *Advances of science : Proceedings of articles the international scientific conference. – Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 28 September 2018. – P. 1567-1579.*

10. Лі Хан. Професійне мислення як когнітивна основа творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва / Лі Хан // Наукова школа академіка І. А. Зязюна у працях його соратників та учнів : Матеріали V наук.-практ. конф. 22-23 травня 2019 р./За заг.ред.Романовського О.Г. – Харків : НПУ «ХП», 2019. – 178-181.

11. Лі Хан. Творча педагогічна позиція як чинник педагогічного професіоналізму майбутнього вчителя образотворчого мистецтва / Н.В.Гузій, Лі Хан // *Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції: збірник наукових праць / О.А. Галіцан, І.А. Княжева. – Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – С. 50-51.*

12. Лі Хан. Характеристика основних принципів формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика : матеріали X Всеукраїнської наук.практ.інтернет-конф. (Умань, 26.листопада 2019 р.). – Умань : Візаві, 2019. – С. 13-18.

Слід уважати, що дисертаційна робота Лі Хан є достатньою мірою апробованою.

Основні положення і результати дослідження оприлюднено на Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях: I Міжнародній науково-практичній конференції «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності й майбутнього» (Київ, 2017 р.); науково-практичній конференції з міжнародною участю «Теоретичні та практичні аспекти управлінської діяльності у сфері культури і мистецтв» (Київ, 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Педагогіка музичного мистецтва, художньої культури та хореографії у контексті інтернаціоналізації освіти» (Мелітополь, 2017 р.); the international scientific conference «Advances of science» (Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 2018); V Міжнародній науково-практичній конференції «Наукова школа академіка І. А. Зязюна у працях його соратників та учнів» (Харків, 2019 р.); I Міжнародній науково-практичній конференції «Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи» (Одеса, 2019 р.); X Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» (Умань, 2019 р.).

4.4. Уважати, що дисертація Лі Хан «Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва» є завершеним самостійним

дослідженням, яке відповідає постанові “Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії”, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до розгляду у спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузь знань 01 Освіта.

Виходячи з наведеного вище, кафедра освіти дорослих Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова затверджує цей висновок і рекомендує дисертацію Лі Хан на тему: «Формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва» (науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Гузій Н.В.), подану на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, до подальшого розгляду у спеціалізованій вченій раді.

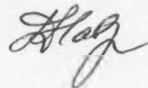
Рішення прийняте одногосно.

Головуючий на засіданні кафедри
д. пед. н., проф., завідувач
кафедри освіти дорослих

Слабко В.М.

Секретар

Навроцька Д.В.